

Souhrnná teritoriální informace:

Omán

Zastupitelský úřad 15. 8. 2021 13:40

Omán představuje pro ČR malý trh 4,5 mil. lidí s přesahem a obchodními vazbami do zemí GCC, Íránu, východní Afriky a přilehlých států jihozápadní Asie. Je pro nás až 78. nejvýznamnějším exportním trhem, jeho potenciál pro náš zahraniční obchod je však mnohem větší. Kupní síla firem i domácností je relativně vysoká, platební morálka dobrá, vymahatelnost práva spíše slabá a to s ohledem na u nás ne příliš známé islámské právo. Navíc ČR nemá s Ománem uzavřeny dohody o ochraně investic, zabránění dvojímu zdanění, ani o hospodářské spolupráci. Obchodním jazykem v Ománu je angličtina a arabština.

Omán zahraničněpoliticky vystupuje již 50 let jako země principiálně spolupracující se všemi, bez ideologických předsudků, které by jakkoli omezovaly obchod. Neúčastní se mezinárodních sankčních opatření a prezentuje se jako "ostrov stability" v regionu Arabského poloostrova a širšího regionu severovýchodní Afriky a jihozápadní Asie.

Omán je třetí největší zemí na Arabském poloostrově. Má největší podíl veřejného sektoru v ekonomice v porovnání s ostatními zeměmi GCC. Dopravní infrastruktura, telekomunikační sítě i datové služby jsou na vyšší úrovni, nežli je tomu v ČR. Omán má údajně 10. nejlepší dálniční síť na světě. Má také 4 mezinárodní letiště (Sohar, Maskat, Duqm a Salalah), 3 námořní a 2 průmyslové přístavy (Duqm, Port Sultan Qaboos, Sohar, Salalah a Khasab). Odbavení lodí (vykládka a nakládka) je údajně v roce 2021 nejrychlejší na světě. Omán má ambici stát se globálním logistickým a telekomunikačním centrem. Leží na mezinárodní námořní trase. Ústí zde desítky podmořských telekomunikačních kabelů spojujících Austrálii, Asii, Afriku a Arabský poloostrov. V současné době dobudovávány přístav ve městě Duqm v Indickém oceánu údajně časem odstraní nutnost plavby zaoceánských lodí a obřích tankerů do drahého a bezpečnostně exponovaného Perského zálivu. Duqm je proto součástí novodobé čínské námořní hedvábné stezky, je na základě dlouholetých dohod využíván vojenským námořnictvem USA, Spojeného království i Indie.

Omán je ropnou zemí, která není členem OPEC. Ropa a plyn zajišťují rozkvět ománské společnosti už od roku 1970. Doložené zásoby ropy však v poměru k současným objemům její těžby vystačí Ománu už jen na méně než patnáct let dopředu (tj. do roku 2035), jak často upozorňují informovaní pozorovatelé. Omán proto stupňuje své úsilí a snaží se budovat hospodářství, které nebude závislé na příjmech z ropy. V současné době dosahuje podíl ropných aktivit na ekonomice stále jen okolo 70 %. Omán proto posiluje neropná ekonomická odvětví, láká do země zahraniční investory, usiluje o vyšší přidanou hodnotu, nové technologie, přenos know-how, vyškolení místní pracovní síly, posiluje potravinovou soběstačnost či buduje přístav Duqm, který se má stát logistickým uzlem globálního významu. Příležitostí pro české zboží a české firmy, které by zde lokalizovaly část výroby pro svou expanzi a další export na nové trhy, je zde stále dost.

Základní údaje	
Hlavní město	Maskat
Počet obyvatel	4,48 mil.
Jazyk	arabština
Náboženství	islám
Státní zřízení	sultanát
Hlava státu	Haitham bin Tarik
Hlava vlády	Haitham bin Tarik
Název měny	ománský rijál (OMR)
Cestování	
Časový posun	+3 hod (v létě +2 hod),
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Juraj Koudelka, CSc.
Ekonomický úsek	Ing. Roman Plevák, Ph.D.
Konzulární úsek	Mgr. Šimona Janevová
CzechTrade	JUDr. Michal Nedělka
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	65,0
Hospodářský růst (%)	1,3
Inflace (%)	1,5
Nezaměstnanost (%)	2,4

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Sultanát Omán je dědičná absolutistická monarchie. Nejvyšším představitelem země je sultán Haitham bin Tarik (od ledna 2020), který je zároveň předsedou vlády a vrchním velitelem ozbrojených sil. Členy vlády a nejvyšší představitelé státních institucí v hodnosti ministrů a náměstků jmenuje sultán královským dekretem. Korunním princem Ománu a nástupcem sultána bude podle Základního zákona státu (tj. ústavy z ledna 2021) jeho nejstarší syn Dhi Yazan bin Haitham Al-Said. Ten však ke dni publikace tohoto dokumentu nesložil slavnostní slib před členy nejvyšších orgánů země, který vyžaduje ústava a titul mu tak zatím nebyl formálně udělen.

Sultanát má dvoukomorový parlament (Madžlis Oman / Council of Oman), který má poradní funkci. Politické strany neexistují. Zákony, které schválily obě komory parlamentu, nemohou být bez podpisu sultána uvedeny v život. Dolní komora (Madžlis aš-Šúrá) je volená občany, horní komora (Madžlis ad-Dawla) jmenovaná sultánem. Funkční období je čtyřleté.

Složení Kabinetu (královský dekret č.111)

- 1 Sayyid Fahd bin Mahmoud al-Said, místopředseda vlády pro otázky Kabinetu
- 1 Sayyid Shihab bin Tarik bin Taimour al-Said, místopředseda vlády pro otázky obrany
- 1 Sayyid Theyazin bin Haitham bin Tarik al-Said, ministr kultury, sportu a mládeže
- 1 Sayyid Khalid bin Hilal bin Saud al-Busaidi, ministr pro záležitosti královského dvora
- 1 General Sultan bin Mohammed al-Nu'amani, ministr královské kanceláře
- 1 Sayyid Hamoud bin Faisal bin Said al-Busaidi, ministr vnitra
- 1 Sayyid Badr bin Hamad bin Hamoud al-Busaidi, ministr zahraničních věcí
- 1 Sultan bin Salim bin Said al-Habsi, ministr financí
- 1 Sheikh Abdullah bin Mohammed bin Abdullah al-Salmi, ministr pro otázky charity a náboženství
- 1 Dr. Mohammed bin Hamad bin Saif al-Rumhy, ministr energetiky a nerostných surovin
- 1 Dr. Ahmed bin Mohammed bin Obaid al-Sa'eedi, ministr zdravotnictví
- 1 Dr. Madiha bint Ahmed bin Nasser al-Shibaniyah, ministryně školství
- 1 Sayyid Saud bin Hilal bin Hamad al-Busaidi, státní ministr a guvernér hl.m. Muskatu
- 1 Dr. Abdullah bin Mohammed bin Said al-Sa'eedi, ministr spravedlnosti a právních záležitostí
- 1 Dr. Abdullah bin Nasser bin Khalifa al-Harrasi, ministr informací
- 1 Sayyid Mohammed bin Sultan bin Hamoud al-Busaidi, státní ministr a guvernér města Dhofar
- 1 Salim bin Mohammed bin Said al-Mahrouqi, ministr kulturního dědictví a turistiky
- 1 Dr. Saud bin Hamoud bin Ahmed al-Habsi, ministr zemědělství, rybolovu a vodního hospodářství
- 1 Dr. Khalfan bin Said bin Mubarak al-Shu'a'ili, ministr pro otázky bydlení a územního plánování
- 1 Dr. Rahma bint Ibrahim bin Said al-Mahrouqiyah, ministr vyššího vzdělávání, výzkumu a inovací
- 1 Ing. Said bin Hamoud bin Said al-Ma'awali, ministr dopravy, komunikací a informačních technologií
- 1 Dr. Said bin Mohammed bin Ahmed al-Saqri, ministr hospodářství
- 1 Qais bin Mohammed bin Moosa al-Yousef, ministr obchodu, průmyslu a investiční podpory
- 1 Laila bint Ahmed bin Awadh al-Najar, ministryně sociálního rozvoje
- 1 Dr. Mahad bin Said bin Ali Ba'owain, ministr práce

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční politika země se zaměřuje na budování míru, vytváření důvěry a de-eskalaci konfliktů v širším sousedském regionu. Zahraniční vztahy Ománu jsou postavené na principu neutrality, otevřených komunikačních kanálech a striktně diskretní diplomacii. Omán

udržuje kontakty se všemi zeměmi světa, je aktivní v mezinárodních a regionálních organizacích. Nejrozvinutější vztahy má se Spojeným královstvím, USA a zeměmi GCC. Čína je největší odběratel ománské ropy a tím zajišťuje sultanátu největší část jeho rozpočtových příjmů.

Do řešení otevřených mezinárodně politických otázek je Omán schopen vnášet nové alternativní, pozitivní a pragmatické postoje. Omán se dlouhodobě angažuje ve zprostředkování usmiřovacího úsilí mezi USA a Íránem, v Jemenu mezi rebelujícími Húťji (podporovanými Íránem) a jemenskou vládou (podporovanou KSA) a v Blízkovýchodním mírovém procesu (mezi Palestinci a Izraelem).

1.3 Obyvatelstvo

V Ománu bylo na konci prosince 2020 dlouhodobě registrováno 4,48 mil. lidí. Z toho bylo 2,74 mil. Ománců (61 %) a 1,74 mil. cizinců (39 %). Zaměstnaných cizinců bylo 1,44 mil. Zaměstnaných Ománců je jen něco přes 22 % z celkové pracovní síly. Populace samotných Ománců je pak velice mladá. Více jak polovina Ománců je mladší 24 let. Podle ománského statistického úřadu byly v roce 2019 věkové skupiny Ománců následující.

- 1 do 14 let 1 004 909 (38 %)
- 1 15-24 let 444 244 (17 %)
- 1 25-54 let 989 408 (37 %)
- 1 55-64 let 108 489 (4 %)
- 1 nad 64 let 108 094 (4 %)

Přestože údaje o náboženské příslušnosti nejsou v Ománu evidovány, "CIA Worldbook" odhaduje následující podíly v populaci: muslimové 85,9 % (až 3/4 Ománců vyznávají velmi umírněnou a mírumilovnou ibádijskou odnož islámu), křesťané 6,5 %, hinduisté 5,5 %, buddhisté 0,8 %.

Základní zákon státu (ománská ústava) uvádí, že státním náboženstvím je islám, a že islámské právo (šaría) je základem ománské legislativy.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Ekonomika Ománu je velmi závislá na příjmech z ropy (cca 30 % HDP, cca 65 % příjmů rozpočtu a cca 68 % exportu). HDP v roce 2020 dosáhl 24,7 mld. OMR (tj 64 mld. USD) v běžných cenách (meziroční pokles 4,3 %). Oproti údajům z mezinárodních zdrojů mají ománské instituce poměrně přesnější údaje. Podle nich má v roce 2021 hospodářství růst tempem 2,3 %. Inflace dosáhla 1,42 % (CPI, meziročně prosinec 2020 y-o-y). Míra nezaměstnanosti ke konci listopadu 2020 činila 2,4 %, přičemž u mužů se jedná o 1,1 % a u žen o 8,6 %. Z 1,84 mil. osob zaměstnaných v Ománu je 1,44 mil. cizinců a 0,4 mil. Ománců. Drtivá většina Ománců pak pracuje ve veřejném sektoru. Z důvodu nástupu početné mladé ománské populace do pracovního procesu v zemi dlouhodobě probíhá takzvaná "omanizace", tj. povinné zaměstnávání Ománců.

Podíl jednotlivých sektorů na tvorbě ománského HDP je přibližně následující: těžba a zpracování ropy 29 %, plynu 5 %, zemědělství a rybolov 2 %, průmysl 19 %, zbytek připadá na služby. Dlouhodobě se Omán zaměřuje na zvyšování podílu zpracovatelského průmyslu, potravinářství a rybolovu a budování logistických kapacit, zejména v přístavu Duqm. Omán vyváží ropu a plyn (2/3 exportu). Dováží především elektrické a mechanické zboží, základní kovy a materiál a dopravní prostředky. Největší partneři při dovozu jsou v roce 2020 Čína, UAE, USA, Indie a KSA. Největším odběratelem ománské ropy je Čína, tam směřuje až 80 % ománské ropy.

Stejně jako i v případě jiných zemí těžících ropu je i ománský zahraniční obchod výrazně přebytkový. Během krizového roku 2020 dosahoval poměr vývozu k dovozu více jak 3:2. Průmyslová produkce se propadla o cca 5 %. Přesto v zemi pokračovaly všechny velké investiční projekty. V souvislosti s narůstajícím zadlužením se zvyšovalo i exportní riziko.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	0,9	-0,8	-4,3	2,3	3,5
HDP/obyv. (USD/PPP)	30 734,9	30 917,8	31 130,0	31 910,0	32 360,0
Inflace (%)	0,9	0,1	-0,9	1,5	2,4
Nezaměstnanost (%)	1,8	1,8	2,4	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	41,7	38,7	25,8	29,7	36,1
Import zboží (mld. USD)	23,7	20,5	16,4	17,8	19,5
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	18,1	18,2	8,8	11,3	15,9
Průmyslová produkce (% změna)	2,2	1,3	-4,7	1,0	3,5
Populace (mil.)	4,6	4,6	4,4	4,4	4,6
Konkurenceschopnost	47/140	53/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	4/7	5/7	5/7	6/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF, ománská centrální banka

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Propad rozpočtových příjmů z prodeje ropy během roku 2020 měl za následek nárůst rozpočtového deficitu (4,1 mld. OMR), tj. 16% HDP. Vláda proto byla nucena přijmout tzv. "Plán střednědobé fiskální konsolidace", na základě kterého provádí redukci výdajů a zavádí nové zdroje příjmů státního rozpočtu. Vláda snížila platy státních zaměstnanců i veřejné investice, odbourala státní dotace na elektřinu, vodu a benzín. Na

druhou stranu zavedla DPH, chystá se zavést daň z příjmů pro vysoko příjmové a rozšířila základ spotřební daně. Do země láká nové investory, veřejné služby se snaží zajišťovat formou PPP projektů.

Běžný účet platební bilance je dlouhodobě negativní a ukazuje tak na nárůst ománského zadlužení. Jeho příčinou je vždy propad cen ropy na světových trzích, jako tomu bylo v letech 2015 a 2016 a nyní nově zase 2020.

Devizové rezervy dosáhly ke konci října 2020 úrovně 6,54 mld OMR.

Ománská měna Rijál (OMR) zůstává od roku 1986 pevně fixována k USD v poměru 2,6008 USD/OMR. Ománský dluh dosáhl v roce 2020 úrovně 79 % HDP a v následujícím roce 2021 má dle Ministerstva hospodářství vzrůst na 83 % HDP.

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	16
Veřejný dluh (% HDP)	79
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-10,1
Daně	
PO	N/A
FO	N/A
DPH	5 %

2.3 Bankovní systém

V Ománu je cca 20 bank, které řídí tok financí v ekonomice. Největšími bankami jsou Bank Muscat, Bank Dhofar, NBO, Bank Sohar a HSBC Oman. Dohled nad bankovním sektorem vykonává státní Central Bank of Oman. Pozorovatelé označují bankovní sektor za stabilní s ohledem na dominantní postavení petrochemického sektoru v zemi. Směnný kurz ománského rijálu (OMR) je od roku 1986 pevně navázán na USD, 1 OMR = 2,6008 USD.

Úroková míra se po většinu roku 2020 držela na úrovni 0,5 %, přitom v předchozích desíti letech dosahovala úrovně mezi 1 až 3 %. V Ománu je úrok stanoven centrální bankou a oficiálním úrokem je REPO sazba.

V Ománu se akreditivy řídí ustanoveními obsaženými v kapitole 6 ("Documentary credit") královský výnos č.55/90 ("Oman Commercial Law"). Podle tohoto zákona mohou být akreditivy odvolatelné nebo neodvolatelné (článek 380). V případě odvolatelného dokumentárního akreditivu může banka akreditiv kdykoli změnit nebo zrušit z vlastního podnětu nebo na žádost kupujícího, a to bez jakékoli odpovědnosti vůči příjemci (článek 381). Neodvolatelný dokumentární akreditiv představuje kategorický závazek banky, který je nezvratný a přímý ve vztahu k příjemci, pokud jsou splněny jeho podmínky (článek 382). Neodvolatelný dokumentární akreditiv nelze zrušit ani pozměnit, pokud s tím nesouhlasí všechny strany. Neodvolatelný dokumentární akreditiv je proto pro prodejce výhodnější, protože poskytuje větší jistotu z hlediska platby. Soudy se zdráhají vydat příkazy, které bankám nařídí zdržet platbu, pokud neexistují jasné známky podvodu. Pokud žadatel nezaplatí bance hodnotu přepravních dokladů splňujících podmínky otevření úvěru do tří měsíců ode dne oznámení o doručení těchto dokladů, může banka zboží prodat podle postupu stanoveného soudem.

2.4 Daňový systém

Ománský daňový systém je přehledný, protože množství uplatňovaných daní je menší nežli v ČR. Systém je nestabilní, protože se průběžně zavádí daně nové. Očekává se zavedení daně z příjmů pro vysoko příjmové skupiny obyvatel, bližší informace však zatím zveřejněny nebyly.

Fyzické osoby v Ománu zdaněny nejsou, pouze právnické. Ministerstvo financí však v červnu 2021 spustilo portál, do kterého se musí zaregistrovat všichni poskytovatelé zboží a služeb pro státní sektor, ať už se jedná o FO či PO. Od 16. dubna 2021 byla v zemi zavedena pětiprocentní DPH, celkem 488 položek se daní sazbou nulovou. Příjmy z licenčních poplatků a za technické služby daňovým nerezidentům jsou zdaněny sazbou 10%. Daň z příjmů PO a kapitálové příjmy se daní sazbou 15%. V případě FO pak sultanát neukládá žádné další daně, vč. příjmů z kapitálových zisků, majetku, dědictví nebo nemovitosti.

S ohledem na rychle narůstající zadlužení země a vysoký deficit státního rozpočtu je vláda nucena hledat jak úspory, tak nové zdroje rozpočtových příjmů. Zavádění nových daní, na které jsme již zvyklí v západním světě, zvyšování sazeb či rozšiřování daňového základu o nové položky se tak zdá být ve střednědobém horizontu nevyhnutelné a je třeba s ním reálně počítat. Změny jsou ohlašovány s dlouhodobým předstihem, nové daně začínají obvykle na nízkých sazbách.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Omán pro ČR představuje malý trh 4,5 mil. obyvatel – mezinárodnímu obchodu velmi otevřený a tudíž poměrně konkurenční - s vysokou kupní silou, dobrou platební morálkou a poptávkou po nejmodernějším zboží a sofistikovaných technologiích. Trh je našemu zboží dostupný především leteckou a námořní dopravou. OM umožňuje v současné době zajímavé pobídky pro lokalizaci výroby (nejen) českým firmám na svém území. Velkou výhodou ománského trhu je jeho přesah na trhy států GCC (FTA), Íránu (OM se neúčastní mezinárodních sankcí) a dalších arabských a východo-afrických zemí (dáno vazbami už od středověku).

Obchodní vztahy s EU

Bilance obchodní výměny zemí EU-27 s Ománem je ve výrazném přebytku ve prospěch EU. Omán je pro EU 65. obchodní partner, naopak EU-27 je 6. Do EU-27 se dováží ropné produkty a chemikálie. Vyváží se stroje, chemikálie a potraviny. Největšími evropskými obchodními partnery Ománu jsou na vývozu z Ománu: ES NL FR IT BE a na dovozu do Ománu: DE IT BE NL a FR.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	3 421,4	3 223,2	2 984,6	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	628,3	529,4	318,2	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	-2 793,1	-2 693,8	-2 666,4	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Bilance naší bilaterální obchodní výměny s Ománem je výrazně přebytková ve prospěch ČR. Vyvážíme především turbogenerátory, osobní automobily benzínové s obsahem motoru nad 1.500 ccm, počítače a jejich komponenty (procesory, HDD, laptopy, stolní počítače, monitory a klávesnice). Dovážíme brzdy pro automobily, hnojivo - močovinu, parfémů a toaletní vody.

Obchodní výměna s ČR (mld. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	1,3	1,3	1,4	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	0,4	0,4	0,4	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,9	-1,0	-1,0	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

EU dlouhodobě usiluje o uzavření komplexní dohody o volném obchodě se sdružením zemí GCC. Jednání však stojí na mrtvém bodě. Při

absenci této dohody uzavírají jednotlivé členské státy s Ománem dohody bilaterální (hospodářské, investiční a daňové). Např. dohodu o ochraně investic uzavřelo s Ománem 11 členských zemí EU.

Smlouvy s ČR

ČR snaží o uzavření tří základních obchodních dohod (o hospodářské spolupráci, ochraně investic a zabránění dvojímu zdanění). Při současné absenci těchto dohod české firmy výrazně ztrácejí před svou evropskou i mezinárodní konkurencí.

Ománské FTA

Omán uzavřel několik dohod o volném obchodě ať už bilaterálně (BFTAs) či prostřednictvím GCC (RFTAs). Pokud tedy česká firma lokalizuje výrobu do Ománu, může se tam vyrobené zboží volně prodat na trzích GCC, PAFTA, do Singapuru či USA. Přípravují se RFTAs GCC se zeměmi EFTA, Austrálií a Japonskem. V platnosti jsou také PTAs (preferenční obchodní dohody) Ománu s Arménií, Austrálií, Kazachstánem, Novým Zélandem a Ruskou federací.

3.3 Rozvojová spolupráce

Ománský sultanát je klasifikován jako země s vysokými příjmy, ale přesto nevystupuje jako poskytovatel významnější rozvojové pomoci. Účastní se např. v programu Aid for Trade Initiative for the Arab States (AFTIAS 2).

Určitou příležitost pro české firmy může do budoucna představovat očekávané zapojení se Ománu do rekonstrukce v sousedním Jemenu poté, co tam skončí ozbrojený konflikt.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

V současnosti vidíme příležitosti v Ománu zejména pro firmy, které jsou v zemi schopny lokalizovat část své výroby a odtud pokrývat potřeby zákazníků nejen v zemích GCC, ale také v Íránu, východní a severní Africe a jihovýchodní Asii. Omán má zájem nejen o automobilový průmysl, usiluje o rozvoj zemědělství a potravinářského průmyslu a budování nových obnovitelných zdrojů v energetickém průmyslu (k čemuž má jedinečné dispozice především v solární energetice).

Od června 2021 byla zveřejněna vládní strategie při provádění řízené industrializace země (Manufacturing Strategy 2030). Prioritami vlády je výstavba průmyslových podniků a výrobních závodů založených na (1) znalostech (high-tech), (2) na kapitálu a (3) na v zemi dostupných nerostech. Podle této strategie vlády budou do země lákány investice a stavěny následující závody. A to může být příležitost i pro subdodavatele v následujících odvětvích.

► Zemědělský a potravinářský průmysl (ISIC4: 1010, 1020, 1040, 1050, 1061, 1071)

Jde o zpracování masa, ryb a mořských plodů, rostlinných olejů a zvířecího tuku, mléčných výrobků, obilnin, mouky a pekárenských výrobků. Omán je velkým dovozcem potravin a toto vidí jako svůj velký nedostatek. Vláda chce v řadě oblastí dosáhnout potravinové soběstačnosti, vyvážit rybi a mořské plody atd.

► Energetický průmysl (ISIC4: 2710, 2732, 2790)

Jde o výrobu elektrických motorů, generátorů, transformátorů a rozvodných skříní a řídicích pultů, izolovaných drátů a kabelů a ostatních elektrozařízení.

► Potrubí a ventily (ISIC: 2813, 2819)

V Ománu se jedná především potrubní systémy pro přepravu ropy, plynu a vody. Bohužel však jde často o výrobky v soustavě imperiálních jednotek (metrický systém spíše v menší míře). Více v US normách, méně pak v našem metrickém systému. Co do položek, jde o čerpadla, kompresory, kohouty, ventily, potrubí, elektronické a smart ventily, čidla se solárními panely a další elektronické komponenty.

► Recyklace, odpadové hospodářství, cirkulární ekonomika (ISIC4 rev.3: 3710, 3720)

Vláda ve své strategii sice hledá prioritně technologie a touží po závodech na zpracování šrotu, kovového odpadu a nekovového odpadu, v zemi však je zpracovávání druhotných surovin v úplných počátcích. Země potřebuje třídící a recyklační technologie s lokálními závody zpracovávajícími druhotné suroviny i stavební suť, nebezpečný odpad, nemocniční i farmaceutický odpad. Dnes končí veškerý odpad neroztříděný na společných smetištích. Tyto technologie v Ománu teprve začínají, vláda si je plně vědoma těchto nedostatků a chce rychle posunout zemi kupředu, kdy jindy v této oblasti v Ománu začít pokud ne teď?

► **Zpracování nerostných surovin (ISIC: 2310, 2394, 2395, 2410, 2420, 2511)**

Výroba skla ve všech formách a sklářských výrobků (tabulové sklo, barevné, tónované, tvrzené, optické kabely, trubky, zrcadla,..), výroba cementu, vápna, sádky a dalších výrobků z nich (výrobků z betonu, výroba sadrokartonu, umělého kamene, zpracování přírodního kamene, výroba dlaždic, cihel, panelů, sloupků). Vláda chce v zemi rozvinout výrobu základního železa a oceli, základní výrobu z drahých a z neželezných kovů. Dále chce v zemi zajistit výrobu kovových prvků a součástí pro stavebnictví (kovových konstrukcí, lešení, rámců, kovových dveří, oken a jejich rámců, rolet a bran apod.). V zemi je skutečně hodně nalezišť, stát v minulých letech investoval do základních kapacit a nyní chce získat a rozvinout navazující výrobu, aby tak dosáhl vyšší přidanou výrobu a nevyvážel jen základní suroviny.

► **Zdravotnictví (ISIC: 2100, 3250)**

Vládou poptávaná je výroba farmaceutik, chemikálií pro zdravotnictví, botanických výrobků, parfémů, zpracování kadidla apod. Vláda by si přála rozvíjet v zemi výrobu zdravotnických přístrojů, chirurgických nástrojů, ortopedických pomůcek apod.

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Omán je arabskou zemí, kde velké množství populace vystudovalo zahraniční vysoké školy. Tomu odpovídá také kultura obchodního jednání. Je potřeba respektovat tradiční arabsko/muslimské zvyky, anglický jazyk je běžným prostředkem komunikace při obchodním jednání.

4.2 Oslovení

Doporučujeme požádat o osobní schůzku a přitom předat partnerovi základní prospekt firmy v arabštině. Dnes je v ČR již celá řada profesionálních překladatelských agentur, které dokáží připravit základní prospekt v kvalitní arabštině s poměrně malými náklady. Podrobnější prospekt je pak již možné předat v angličtině. V současné složité covidové době je možné k prvnímu kontaktu využít, e-mail, telefon či video-hovor.

Distribuční a prodejní kanály ovládají místní rodinné firmy, které si vybudovaly své postavení a bohatství při exklusivním zastupování zahraničních firem. V současné době není již exkluzivita zákonem požadována a též neplatí požadavek na 51% majoritu místního partnera v dovozní, či distribuční firmě, nebo obchodním zastoupení.

4.3 Obchodní schůzka

Je vhodné, aby partner měl dostatečné informace o české firmě a projednávaném obchodním záměru včas před navrhovaným termínem setkání. Při následné komunikaci je vhodné použít telefon, neefektivněji pak WhatsApp. Ománci sami preferují zasílání hlasových zpráv přes tuto aplikaci. Pokud již v Ománu máte kontakty, je možné je požádat o představení. Maskat je protkán sítěmi na bázi vlivných rodů. Tyto neformální linky pak umožňují dosažení schůzek. Je vhodné partnera obdarovat. Vhodným dárkem je především český křišťál či cokoliv, co může dát partner na odív, např. hodnotné pero, manžetové knoflíčky (nikoli dárky s náznaky náboženské symboliky či nedostatečně oděnými ženami, vážná hudba je dárkem pouze pro partnera, o kterém víte, že jej ocení).

V Ománu je primární osobní kontakt. Velmi důležitá je tedy osobní přítomnost při uzavírání obchodu. Pravidelná osobní setkání jsou absolutně nezbytná pro získání důvěry partnera a pro zdárné uzavření obchodu. Pro navázání prvního kontaktu je vhodný formální dopis. Nejjistější cesta k získání rychlé odpovědi je zaslání hlasové zprávy přes WhatsApp. Na začátku je dobré oslovovat partnery jejich příjmením (obecně: "jméno" bin "jm.otce" al "příjmení"), tedy Mr. "příjmení") a rychle přejít na křestní jména. Je také vhodné použít profesních titulů (Dr. Prof., Mr. Chairman apod.). Při výměně vizitek je vhodné přijmout vizitku pravou rukou a pozorně ji prostudovat. Je nutné se vyhnout levé ruce, která je považována za nečistou. I přesto, že jednání budou probíhat v angličtině, je zdvořilé pozdravit arabsky, tedy Salam Alejkum („mír s Tebou“), potažmo na takovýto pozdrav od partnera odpovědět Alejkum Salam. Méně formální rozloučení zní Másalama.

V případě pracovního oběda či večeře v restauraci či domácnosti je typické uvítací občerstvení tmavá trpká káva dolévaná do malého šálku, sladký čaj a někdy také datle či halwa. Nejslušnější je si kávu nechat nalít, ale ne více než třikrát. Šálek se drží pravou rukou. Stejně tak se jídlo konzumuje pouze pravou rukou, pokud je podáváno jídlo tradičním arabským způsobem bez příborů (stoluje se obvykle na zemi). Jakékoliv nápoje se konzumují též pravou rukou. Jednání je vhodné směřovat do dopoledních či večerních hodin. Není vhodné jednání protahovat nad obvyklou pracovní dobu, tj. 14:30 hod. Na druhou stranu je ománský partner ochoten jednat při večeři v pozdních hodinách. Ománci většinou nepřerušují jednání kvůli modlitbám, avšak pokud partner o přerušování požádá, je vhodné to respektovat. O postním měsíci ramadánu veškerý

společenský i pracovní život probíhá až po setmění. V tomto měsíci se Ománci obvykle věnují rodinným setkáním, je lépe nesměřovat obchodní jednání do tohoto měsíce, a to včetně následných svátků Eid al Fitr a Eid al Adha. V letním období se obchodní život utlumuje na minimum. Naopak cestu partnera na dovolenou do Evropy lze využít i ke krátkému pracovnímu setkání.

Je třeba brát na zřetel, že v arabských zemích je vzájemný rozestup komunikujících osob kratší než v Evropě. Dlouhé držení ruky hostitelem při vítání je výraz pohostinnosti. Může dojít i k tomu, že Vás ománský partner provází společností a drží Vás za ruku. Vysloveným projevem přátelství je objetí s krátkým dotekem oběma tvářemi. V případě, že se ženy účastní jednání, je vhodné při představování počkat, zda žena ruku nabídne. V opačném případě ženu je možné pozdravit s položením pravé ruky na srdce.

Ománští obchodníci jsou vesměs osobně příjemní lidé, kteří diskutují oproti jiným zemím v regionu poměrně neformálně, mají dobře vyvinutý smysl pro kvalitu nabídky a přiměřenost ceny. Když se partner pro nabídku nebo projekt nadchne, lze očekávat tlak na rychlé dodání a započítání prací. Řada Ománců ráda vyřizuje věci, jakmile jsou zmíněny. Není výjimkou, že partner během jednání volá svým kontaktům pro doplňující informace, či aby vydal pokyny. Po skončení jednání se však tato spontánnost vytrácí a je vhodné se s následnými kroky pravidelně připomínat. Při jednání s partnerem je zvykem nejprve zahájit rozhovor obecnými tématy, např. o počasí, o sportu, o významných událostech v zemi či světě. Vhodným tématem není náboženství. Fáze „Small Talk“ bývá obecně delší, než tomu bývá v Evropě. Je dobré přistupovat k jednání pozitivně, zdržet se přímé kritiky a nenechat se unést emocemi, dochází okamžitě ke „ztrátě tváře“ a vzniklé škody se jen velice obtížně napravují. Omán má historické vazby na Velkou Británii a rozšířenost angličtiny je značná. Bude-li nutné použít tlumočnicka, partneři to obvykle indikují. Jednání se často vrací již k uzavřeným tématům za účelem vyjednání lepších podmínek. Fáze nezávazného hovoru se nachází jak na začátku, tak na konci jednání a je delší, než jsme zvyklí. Obchodní jednání je v první řadě společenským aktem, až v druhé řadě obchodní záležitostí. Není tedy dobré na rychlost jednání tlačit, český protějšek by se měl adaptovat na místní tempo jednání. Omán je sice poměrně rozlehlý, ale významné rozdíly či odlišnosti zde nejsou.

Omán je muslimskou zemí, alkohol je však k dostání i v některých hotelích a restauracích. Téma alkoholu není vhodné vznášet, je lepší počkat, zda si partner alkoholický nápoj objedná. Při obchodních jednáních raději nedoporučujeme alkohol nabízet. Je dobré se vyvarovat jakékoli kritiky poměrů a způsobu života v Ománu. To je chápáno jako útok na hrdou místní kulturu a tradici. Dále není dobré jakkoli kritizovat náboženství, nejlépe se zcela vyhnout náboženským a politickým tématům. Pokud přijde na náboženství řeč, je vhodné zapřít případný ateismus. Křesťanství je chápáno jako náboženství jednoho Boha a Knihy, což je přijatelné, ateismus nikoli. Etiketa oblékání na pracovní jednání se v zásadě neliší od evropské, tedy oblek s kravatou, při významných jednáních či večerních příležitostech tmavý oblek; u žen standardní oblečení spíše konzervativního střihu, bez hluboké dekoltaže a neodhalující ramena.

Počet členů týmu závisí především na velikosti české firmy. V ideálním případě by měl být složen z obchodního ředitele a alespoň jednoho technického pracovníka, který je schopen podat podrobné informace o technických detailech produktu. Věk a genderové složení týmu nehraje zásadní roli, přesto je stále u konzervativnějších partnerů (resp. pokud si nejsme jisti jejich názory) výhodou, pokud s nimi jednájí muži. V Ománu je možné být pozván do domu nebo na farmu partnera za městem. Jedná se o součást širokého pojetí pohostinnosti, které je ománské kultuře vlastní. Stejně tak je poměrně běžné pozvání do restaurací či soukromých klubů již v raných fázích obchodního vztahu. Je vhodné partnera obdarovat. Obchodníka nesmí překvapit, pokud při takové příležitosti pozná celou širokou rodinu a širší management firmy. Na farmě se pak může stát, že se na „exotickou“ návštěvu přijedou podívat i sousedé. Je vhodné při návštěvě ománského partnera v ČR tuto laskavost oplatit, bude to oceněno.

4.4 Komunikace

Je dobré mít na jednání tlumočnicka, obzvláště pokud se jedná o první schůzku a nejste si jisti úrovní angličtiny vašeho obchodního partnera. Znalost angličtiny je však mezi Ománci velmi rozšířená. Většina z nich vystudovala školy ve Spojeném království či v USA.

Komunikační tabu představují vesměs jiná náboženství, ateismus, nahota/oplzllost, alkohol, politické názory či kritika politických poměrů v zemi, kritika sultána apod. Člověk by se neměl na jednání rozčilovat či zvedat hlas, neboť tím v arabském světě ztrácí tvář v očích arabských partnerů.

4.5 Doporučení

Základní zásady při jednání s ománskými partnery, jejichž respektování napomůže prosazení obchodního záměru:

- 1 Navázat s partnerem osobní vztah (zjistit jeho záliby, pozvat jej do ČR, zde se mu řádně věnovat).
- 1 Vždy se usmívat, být zdvořilí a příjemní.
- 1 Nestěžovat si kvůli maličkostem.
- 1 Kritiku udělat nepřímou a vyhnout se konfrontaci.
- 1 Nikdy nedávat najevo rozčilení – hrozí ztráta respektu partnera.
- 1 Nesnažit se očividně o získání výhody před partnerem – je třeba být kooperativní a spolupracovat. Jedna vyhraná bitva může někdy

- prohrát válku.
- 1 Nespěchat. Pozvolné jednání od obecných věcí ke konkrétním pomůže partnerovi lépe se vyznat v návrzích. Jednáním a vzájemnému poznávání obchodních partnerů je třeba věnovat čas.
  - 1 Počítat s průtahy či náhlými změnami programu - zakalkulovat je do programu.
  - 1 Dobře připravit projekt a být v argumentaci konkrétní. Ománci mívají dobrý přehled o konkurenčních projektech (výrobci) a v oceňování výhod jsou velmi pragmatičtí.
  - 1 Vždy kalkulovat se slevami, provizemi a průtahy při placení. Cenotvorba je ovlivněna místními kulturními pravidly, kdy je zvykem ustupovat s vyšší celkové ceny postupně a vždy si nechávat ještě prostor pro případné dodatečné ústupky.
  - 1 Svědomitá následná komunikace je nezbytností.
  - 1 V pozdější fázi je dobré zvážit otevření místního zastoupení, nejlépe formou Joint Venture. Větší šanci na účast v projektech mají firmy schopné v místě poskytnout i poprodejní servis. Místní přítomnost je v očích Ománců také známkou solidnosti a dosažitelnosti.

4.6 Státní svátky

Seznam státních svátků v roce 2021:

- 1 1. ledna Nový rok
- 1 11. ledna (den nástupu na trůn sultána Haithama)
- 1 11. března Isra'a Wal Miraj (Muhammadova cesta a na nebevzetí)
- 1 14. května Eid al-Fitr (svátek ukončení půstu)
- 1 15. května Eid al-Fitr
- 1 16. května Eid al-Fitr
- 1 17. května Eid al-Fitr
- 1 19. července den Arafah
- 1 20. července Eid al-Adha (svátek obětí)
- 1 21. července Eid al-Adha
- 1 22. července Eid al-Adha
- 1 23. července Eid al-Adha (den renesance)
- 1 10. srpna Hidžra Nový rok (islámský Nový rok)
- 1 19. října Mawlid (Prorokovy narozeniny)

Muslimské svátky jsou odvozeny podle místních pozorování různých fází měsíce a výše uvedená data jsou proto pouze přibližná. Data svátků se mohou změnit a nemůžeme zaručit jejich úplnou přesnost. Také počet dnů dovolené je založen na očekávaných volných dnech pro soukromý sektor. Termíny svátků v jiných letech budou v jiných dnech (nejsou stálé).

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Omán patří z investičního hlediska ke středně rizikovým zemím, ratingové agentury udělují známky S&P B+ stable (10/2020), Fitch BB-negative (8/2020), Moody's Ba3 negative (6/2020), stupeň investičního rizika OECD je 6, EGAP udává D.

Firmy, které úspěšně vstoupily na ománský trh, mají obvykle předchozí zkušenosti na Arabském poloostrově nebo svého zástupce či kancelář v zemi na plný úvazek. Zahraniční společnosti, které chtějí distribuovat své výrobky v Ománu, často upřednostňují použití místního zástupce. Místní obchodní zástupci jsou obzvláště užiteční při prodeji ománské vládě, a to i s ohledem na jejich kontakty, jazykové a kulturní znalosti. Pokud české firmy na místním trhu nechtějí vystupovat prostřednictvím místního zástupce, musí se zaregistrovat na Ministerstvu obchodu a průmyslu online prostřednictvím systému Invest Easy (<https://www.business.gov.om/ieasy/wp/en/>). Stejně jako v jiných zemích GCC je pravidelný osobní kontakt klíčem k úspěchu v obchodních vztazích.

V Ománu funguje řada dopravních, logistických a maloobchodních společností. Většina zboží určeného pro ománský trh vstupuje přes přístav Sohar, který se nachází dvě hodiny cesty od Maskatu. Dalšími přístavy jsou Salalah cca 1000 km od Maskatu (jediný přístav mezi Evropou a Singapurem, který pojme kontejnerová plavidla třídy S), či vznikající přístav Duqm. Zboží může do Ománu přicestovat i po souši z UAE. Dobře rozvinutá ománské silniční infrastruktura spojuje téměř všechny sídla v zemi. Omán má letiště v Maskatu, Salalah, Duqm, Khasab a Sohar. Při vstupu zboží se platí clo (netýká se zboží z GCC a USA), které by nemělo překročit 10 % a DPH. 5 %

Společnosti, které chtějí dovážet zboží do Ománu, se musí zaregistrovat na ministerstvu obchodu a průmyslu prostřednictvím systému Bayan. Popis systému zde. Vstup do systému zde. Digitální platforma Bayan spojuje všechny celní partnery, včetně vládních agentur, přepravních a celních společností, komerčních bank a provozovatelů přístavů a letišť, do jednoho systému - tzv. online one-stop-shop. Společnosti musí získat zvláštní licenci na dovoz určitých druhů zboží, jako je alkohol, hospodářská zvířata, drůbež, střelné zbraně, narkotika a výbušniny. Dovoz mediálního obsahu podléhá cenzuře Ministerstva dědictví a kultury z důvodu morálně nebo politicky citlivý obsahu. Ministerstvo informací zdržuje nebo blokuje obsah, který považuje za morálně podezřelý nebo politicky citlivý. Omán klade velký důraz na normy, posuzování shody a kvality pro usnadnění obchodu, hospodářského a průmyslového rozvoje. Jako součást celní unie GCC pracuje Omán na sjednocení svých norem a systémů posuzování shody se systémy GCC prostřednictvím organizace Gulf Standard Organization (GSO). Většina ománských standardů jsou buď standardy GSO, nebo ty, které jsou odvozeny od jiné mezinárodní normalizační organizace. Vláda dále usiluje o harmonizaci norem s mezinárodními normami posuzování shody v rámci specifikací zásad WTO o technických překážkách obchodu (TBT) a sanitárních a fytosanitárních opatřeních (SPS).

Celní úřad ROP vyžaduje pro odbavení dováženého zboží následující:

- 1 obchodní registraci a povolení k dovozu
- 1 osvědčení o přidružení k Ománské průmyslové a obchodní komoře (OCCI)
- 1 certifikát výrobce
- 1 tzv. "quotation list" (nacenění zboží dodavatelem)
- 1 balicí listy (packing list)
- 1 konosament či nákladový list (bill of lading) - pouze při námořní a letecké dopravě
- 1 manifest zásilky (manifest of shipment) - dokument, který obsahuje podrobný popis nákladu
- 1 povolení k doručení od přepravního agenta (permission of deliverance from the shipping agent)

- 1 komplexní platné písemné zmocnění od osoby odpovědné za celní odbavení
- 1 dovozní prohlášení
- 1 doklad o zaplacení daní a cla na celkovou hodnotu zásilky, včetně karga a pojištění CIF

V případě, že chybí faktura nebo platný certifikát od výrobce, bude celní odbavení stát 20 OMR (cca 1200Kč) placených v hotovosti. Celní úřad ROP refunduje tento poplatek, pokud jsou požadované doklady předloženy do 90 dnů od data platby. V případě, že se jedná o dovoz zboží, u něhož je dovoz omezen (alkohol, vepřové, zbraně,...), pak je nutné přiložit souhlas příslušného orgánu.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Asi nejméně náročnou formou působení na ománském trhu je prodej zboží prostřednictvím místního obchodního zástupce. Česká firma se tak může vyhnout administrativě spojené s místními registracemi, proclíváním, daněním a ušetřit čas, který by musela věnovat seznamování se s místními pravidly, předpisy a zvyklostmi. Ale i místní zastupování má některé své zvláštnosti. Například tu, že výrobce nebo dodavatel nesmí jednostranně ukončit dohodu o zastupování, kromě případů, kdy dojde k neodůvodněnému porušení dohody místním zástupcem. Obchodní zástupci musí zaregistrovat dohody v Ománské obchodní a průmyslové komoře (OCCI) a (v arabštině) v Registru obchodních zástupců a obchodních společností na Ministerstvu obchodu a průmyslu (MOCI), kde se registrace obnovuje každé 3 roky. Zastupování nemusí být výhradní a na propagaci stejného produktu nebo služeb může být zaměstnáno více obchodních zástupců. Doporučujeme se s potenciálním zástupcem před uzavřením smlouvy osobně setkat a zajistit si právní služby renomované společnosti.

Druhou cestou je založení pobočky v místě. Ministerstvo obchodu a průmyslu (MOCI) provozuje portál Invest Easy, který formou One Stop Shop poskytuje e-slужby potřebné při zakládání a správě společnosti v Ománu. Tato stránka obsahuje také instruktážní videa o tom, jak používat online portál. Vládní agentura na podporu investic ITHRAA vám může také posloužit jako zdroj kvalitních informací. Ty české firmy, které by byly připraveny do Ománu lokalizovat část své výroby, získají pravděpodobně nejlepší podmínky prostřednictvím pobídek a úlev v ekonomických zónách. V takovém případě pak česká firma vstoupí v jednání s Úřadem pro ekonomické zóny OPAZ či s Agenturou pro průmyslové investice MAYDAN. Kromě desetiletých daňových prázdnin, výjimek z povinné omanizace (závazné procento zaměstnávání místních občanů) může společnost stoprocentně vlastnit, stejně jako zainvestované pozemky (na rozdíl od dříve běžného pronájmu usefrucht kontraktu na 50 let).

5.3 Marketing a komunikace

V Ománu je možné najít řadu společností zabývajících se reklamou, např. OmanAD, Dentsu M21, Lane Twelve, Majan Business Solutions a řada dalších. K dispozici jsou troje anglicky psané noviny, ve kterých mohou společnosti inzerovat: Oman Observer, Muscat Daily a Times of Oman nebo deníky v arabštině: Oman Daily, Al-Watan, Al-Shabiba a Al-Royal. Většina deníků má webové stránky pro firemní reklamu. Mezi týdeníky v arabštině patří Al Isbou'a, Al Youm A'Saba a Futoon. Dva nezávislé obchodní měsíčníky Business Today a Oman Economic Review. Jsou zde i tři týdeníky v angličtině zaměřené na mládež: The Week, Hi a Y. Reklama je možná také v ománské televizi a rádiu a podél cest. Mnoho firem také distribuuje letáky v obytných čtvrtích.

Vládní orgány zakazují reklamu škodlivou pro bezpečnost státu, veřejný pořádek či urážlivou s ohledem na společenské hodnoty či zvyky. Platí i určitá omezení reklamního obsahu: hlavním jazykem reklamy je literární arabština; může být použit i anglický jazyk, pokud je vedle arabského jazyka. Překlad z arabštiny do angličtiny musí být jazykově správný, reklama nesmí být překážkou pro chodce nebo provoz, nesmí bránit záchranným službám, způsobit škodu. Reklama vyžaduje písemný souhlas vlastníka pozemku. Zakázána je reklama v mešitách a jejich okolí, v prostorách ománských úřadů a veřejných parcích.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Pro efektivní správu práv duševního vlastnictví (IP) v Ománu je důležitých několik obecných zásad. Nejprve je důležité mít celkovou strategii ochrany IP. Zadrubé je třeba mít na paměti, že duševní vlastnictví může být v Ománu chráněno a vymáháno odlišně než v Evropě. Za třetí, většina práv musí být registrována a vymáhána v Ománu podle místních zákonů. To znamená, že například evropské ochranné známky a patenty nejsou v Ománu vymahatelné. „Mezinárodní autorská práva“ neexistují. Ochrana proti neoprávněnému použití v konkrétní zemi závisí na vnitrostátních zákonech dané země. Omán však nabízí ochranu autorských práv v souladu s mezinárodními dohodami. Registrací patentů a ochranných známek je obecně založena na principu "kdo dřív přijde...". Společnosti by před zavedením produktů nebo služeb na ománský trh měly zvážit, jak získat místní patentovou a ochrannou známku. Duševní vlastnictví je primárně soukromým právem a ČR nemůže vymáhat právo za soukromé osoby v Ománu. Držitelé práv zodpovídají za registraci, ochranu a vymáhání svých práv. Můžete využít služeb místních právníků nebo konzultantů, kteří jsou odborníky na ománské právo. Dobrý partner je důležitým spojencem při ochraně práv duševního

vlastnictví. Společnosti by také měly pečlivě zvážit, zda partnerovi povolí, aby pod jeho jménem zaregistroval práva duševního vlastnictví. Může se pak lehce stát, že partner bude vlastníkem vašich práv a v případě ukončení spolupráce je na vás nepřevede.

5.5 Trh veřejných zakázek

Omán je zemí s největším podílem veřejného sektoru na ekonomice mezi zeměmi GCC. Tomu také odpovídá množství veřejných zakázek a jejich velký význam pro české firmy. Většina veřejných zakázek je publikována prostřednictvím jednotné internetové stránky (zaregistrujte se v angličtině) <https://etendering.tenderboard.gov.om/>, je to největší, i když ne celková, kompilace otevřených vládních tendrů a je pravidelně aktualizována. V Ománu je celá řada dalších společností či institucí, které provozují vlastní výběrová řízení, např. společnost Petroleum Development Oman, Královská ománská policie (ROP), Diwan královského soudu, Ománská telekomunikační společnost (OmanTel) nebo ministerstvo obrany.

Většina projektů a nákupů pro vládu probíhá prostřednictvím nezávislé výběrové komise složené z vyšších vládních úředníků a zaměstnanců - přibližně 40 profesionálních technokratů. Při zadávání zakázek se komise pro výběrová řízení obvykle spoléhá na doporučení konzultanta a zadavatele. Jakmile jsou nabídky podány, stěžují si společnosti na neprůhlednost a zdlouhavost. Oznámení o výběrových řízeních jsou publikována v místních novinách, a to jak v angličtině, tak v arabštině, a v úředním věstníku vlády. Zákon o veřejných zakázkách a jeho doprovodná nařízení, stanoví postupy pro odvolání.

O veřejných výběrových řízeních lze obecně říct následující:

- 1 K podání nabídek je nutná záloha ve formě bankovní záruky ve výši 1–3% z hodnoty nabídky.
- 1 Zakázky jsou často, ale ne nutně, zadávány uchazeči s nejnižší nabídkou.
- 1 Uchazeči musí obvykle pobývat v Ománu nebo musí mít v nabídce jmenovaného místního zástupce.

Pokud je vyhlášeno mezinárodní výběrové řízení (typické pro velké infrastrukturní projekty), mezinárodní společnosti a instituce, které nejsou registrovány v sultanátu, se mohou účastnit, pokud se zaregistrují do maximálně 30 pracovních dnů od data, kdy je mezinárodní společnost informována o zadání zakázky.

Mnoho mezinárodních společností pro účely výběrových řízení uzavírá dohodu o zastoupení s místními společnostmi. Tato smlouva je registrována u MOCI a obchodní zástupce se účastní nabídkových řízení jménem zahraniční společnosti. Uchazeči mohou být přítomni při otevírání nabídek nebo mohou sledovat proces vysílaný živě na webových stránkách výběrového řízení. Oznámení o zadání zakázky jsou zveřejněna online. Úspěšní uchazeči jsou povinni poskytnout záruku za provedení zakázky (pět procent z hodnoty zakázky). Úspěšní mezinárodní uchazeči jsou obecně povinni se zaregistrovat na oddělení obchodní registrace MOCI a stát se členy Ománské obchodní a průmyslové komory (OCCI) do 30 dnů od zadání zakázky. V rámci výběrového řízení v Ománu dodavatelé často musí složit zálohu (tzv. nabídkový dluhopis) u třetí strany, že jako vítězný uchazeč provedou svoji smlouvu v souladu s podmínkami nabídky. Záloha podléhá úplnému nebo částečnému propadnutí, pokud vítězný uchazeč neprovede smlouvu tak, jak bylo požadováno. Zálohy se obvykle pohybují v hodnotě od jednoho do tří procent z nabídkové ceny smlouvy. Uchazeč, který chce po otevření nabídky svoji účast z výběrového řízení stáhnout, o svoji zálohu přijde. Neúspěšným uchazečům je jejich záloha vrácena. Nepředložení zálohy spolu s nabídkou může být důvodem k diskvalifikaci nabídky. Vítězný uchazeč musí nahradit tzv. nabídkový dluhopis výkonnostním dluhopisem, který představuje pět procent smluvní ceny, a to do 10 dnů, nebo v případě zahraničních uchazečů do 20 dnů od oznámení o přijetí nabídky. Neposkytnutí výkonnostní záruky ve stanoveném počtu dní může vést k tomu, že o svou zálohu přijde a bude diskvalifikován z VR.

V současné době se zdá být jedinou preferovanou formou projektů tzv. public-private partnership (PPP). To v praxi znamená, že uchazeč projekt z vlastních zdrojů realizuje a po jeho dokončení jej také dlouhodobě provozuje (příkladem takových projektů jsou např. nemocnice).

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Doporučujeme prodávat zboží oproti úhradě, využívat dokumentární akreditiv, případně se zajistit proti selhání platby. Vzhledem k odlišnému právnímu systému v zemi (islámské právo) a nákladnosti soudních a arbitrážních procesů se doporučuje urovnat spory dohodou stran. Dle indexu DB 2020 je průměrná délka řešení obchodního sporu v Ománu 598 dní. Obchodní spory projednává tříinstanční Commercial Court. Uznávání cizích rozhodnutí je možné jen v případě reciproční dohody, které Omán podepsal se zeměmi GCC. Commercial Court řeší spor podle tzv. Commercial Law (královský dekret 55/90). Commercial Court je kompetentní řešit spory i v případě státních zakázek, tj. spory mezi zahraničním kontraktorem a státní institucí. Obchodní spory je možné řešit arbitráží, viz Oman Arbitration Law (královský dekret 47/97). Strany si mohou vybrat jakékoli právo i zahraniční arbitráž, ta je však podmíněna tím, že obě strany sporu mají svá sídla v různých zemích. Pokud jde o arbitráž mimo zemi GCC, vymahatelnost takového rozsudku je problematická, a to i přesto, že je Omán členem Úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů (Newyorská úmluva). Omán podepsal úmluvu s výhradou, že sídlo arbitráže musí být v zemi druhé strany sporu (tedy např. ČR) a dále nesmí být rozsudek v rozporu s "veřejným pořádkem". Omán je členem tzv. International Centre for the Settlement of Investment Disputes, které řeší spory mezi investorem a státem či mezi státy (nikoli již však spory mezi soukromými

subjekty navzájem).

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Víza vystavují na Velvyslanectví Ománu ve Vídni nebo při vstupu do země na ománských hraničních přechodech. Cena se liší podle specifického typu a může se orientačně pohybovat od 45 EUR za desíti denní jednovstupní až po 155 EUR za roční vícevstupní. K ceně se může přičíst také poplatek 17,5 EUR za expresní dodání apod. O vízum je možné požádat prostřednictvím online aplikace na webových stránkách <https://evisa.rop.gov.om/>. Turisté přijíždějící do Ománu z ČR na zájezd ve skupině organizované ománským hotelem či ománskou cestovní kancelářkou nepotřebují vízum - mají do Ománu zaručen bezvízový vstup na 10 dní. Domníváme se však, s ohledem na pandemické restriktce a karanténní opatření, že tento režim vstupu do Ománu je pro obchodníky nepoužitelný (turisté neopouštějí hotelový komplex a zůstávají během svého pobytu v karanténě s trasovacím náramkem).

Jednorázové vízum může být využito po dobu 6 měsíců pro pobyt nepřesahující délku jednoho měsíce od doby vstupu na ománské území. Toto vízum je prodlužitelné o jeden měsíc na generálním ředitelství pro pasy a trvalý pobyt (Directorate General for Passports and Residence) či jeho pobočce (obvykle ve správních městech provincií či oblastí). Vízum pro vícenásobný vstup do země (Multiple Entry Visa) lze získat obdobným způsobem, je platné obvykle na dobu 3 měsíců (maximálně na dobu jednoho roku) od data vydání a jednorázový pobyt nesmí přesáhnout 30 dní od vstupu do země. 30denní (či jiná ve vízu vyznačená) lhůta však platí i u víza delšího vícenásobného, přičemž více vstupů je nutno uskutečnit od prvního data vstupu do Ománu do oněch 30 dnů. Vízum není prodlužitelné. Při žádosti o pracovní pobyt se požaduje rovněž pozvání sponzora (ománského zaměstnavatele), dopis vysílající organizace z ČR, zdravotní zpráva, 2 pasové fotografie a úhrada správního poplatku. Pro specifické podmínky cestování do teritoria jsou pravidelně aktualizovány na webu Ministerstva zahraničních věcí ČR.

Riziko infekčních onemocnění je nízké. Pro delší pobyt se doporučuje očkování proti hepatitidě typu A i B, břišnímu tyfu a meningitidě. Další údaje např. www.travmed.com, www.who.int a další. Malárie se v oblasti vyskytuje omezeně. Výskyt malárie je občas zaznamenán v jihozápadních oblastech Ománu. Konzumovat je nutné zásadně balenou pitnou vodu, vodu ve veřejné síti či z místních (obvykle horských) pramenů nelze evropskému cestovateli doporučit, pro účely základní hygieny je však obvykle bezproblémová. Pozor je třeba při dovozu a používání dronů. Je třeba získat licenci, podrobněji lze podmínky nastudovat na stránkách Public Authority of Civil Aviation. V Ománu lze celkem bezproblémově pronajmout auto, pokud máte mezinárodní řidičský průkaz či řidičský průkaz ze země GCC. V řadě případů může být pronájem auta výhodnější než cesty taxi. Obvykle se sazby pohybují od 15 OMR (cca 900 Kč) za malý vůz (např. Toyota Yaris), v ceně je i 200 volných km na den. Hlavní silniční síť je velmi vysoké kvality. Do horských oblastí či pouště je lépe pronajmout terénní vůz, řada cest není běžným osobním automobilem sjízdná.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání cizinců vedle místních sil je celkem běžné. Zaměstnavatel však musí mít povolení Ministerstva práce k zaměstnávání cizinců (plnit minimální povinné kvóty pro zaměstnávání ománských občanů, tzv. omanizace). Takovýto zaměstnavatel zajistí zaměstnancům (1) pracovní vízum pro vstup do Ománu, (2) kartu rezidenta pro pobyt v zemi a (3) povolení k pobytu. V Ománu se všechny tyto dokumenty vztahují na zaměstnance ve věku od 21 do 60 let, kteří dostali pracovní nabídku od ománské společnosti. Zaměstnavatel se tak dostává do postavení ručitele (anglicky je označován jako "sponsor"). Tento systém je obdobný ve všech zemích GCC. Podrobnosti o podmínkách zaměstnávání místních sil i cizinců jsou uvedeny na stránkách Ministerstva práce, kde je dostupný i zákoník práce v anglickém jazyce.

K žádosti o zaměstnaneckou licenci (na max 2 roky) se přikládá:

1. organizační plán odrážející požadavky omanizace
2. seznam zahraničních zaměstnanců, označení jejich pozic a pohlaví
3. kopie pasů zahraničních zaměstnanců
4. ověřené kopie jejich osvědčení o kvalifikaci
5. doklady o vzdělání
6. osvědčení ministerstva zahraničních věcí domovské země
7. osvědčení velvyslanectví Ománu (ve Vídni)

K žádosti o pracovní vízum je v případě některých pozic vyžadován další souhlas institucí, v případě některých zemí je vyžadováno zdravotní potvrzení. Jakmile zaměstnanec dorazí do Ománu je povinností zaměstnavatele zajistit mu pobytovou kartu od Ománské královské policie (po předání otisků, krevních testech a dalších formalitách vydá policie souhlas. Minimální mzda je 325 OMR / měsíc (cca. 20.000 Kč). Daň z mzdy neexistuje, zaměstnavatel platí 9,5 % sociální pojištění, zaměstnanec 6,5%. Veškeré formality ohledně zaměstnávání a získání povolení může vyřídit i zprostředkovatel, např. <https://shieldgeo.com/oman-immigration-and-work-permits/>.

Místní zdravotní péče je zejména ve větších městech na vysoké úrovni. Státní nemocnice jsou vybaveny soudobou technikou. Péče o nerezidentní cizince je péčí placenou a je nutno si náklady refundovat u své zdravotní pojišťovny, zaměstnanci musí od roku 2019 mít povinně

zdravotní pojištění zajištěné zaměstnavatelem. Obecně neexistují žádné dohody o spolupráci zdravotních pojišťoven ČR a OM. Pro krátkodobý pobyt v Ománu je vhodné uzavřít zdravotní pojištění pro zahraničí.

5.9 Veletrhy a akce

Veletrhy a výstavy jsou většinou lokálního charakteru (hlavní regionální se odehrávají v nedalekých Spojených arabských emirátech či Saúdské Arábii), výhodou je skutečnost, že jsou obvykle doprovázeny příslušnou oborovou konferencí. Nejvýznamnějším výstavištěm je Oman Convention & Exhibition Centre v hlavním městě Maskatu, na jehož webových stránkách (<https://ocec.om/>) lze nalézt přehled plánovaných akcí. Tamtéž se konají i jednotlivé samostatné konference bez příslušných výstav.

Přestože veletrhy jsou v Ománu plánované, prakticky se v době pandemie nekonají, časy konání jsou měněny a odsouvány. Každý veletrh je proto nutné prověřovat opakovaně s jeho pořadateli. Pro dokreslení uvádíme některé z ohlášených veletrhů:

- 1 30. - 31. května 2021 INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE - COMEX AI: umělá inteligence
- 1 30. května - 1. června 2021 30TH COMEX - TECHNOLOGY SHOW 2021 - technologický veletrh
- 1 15. - 17. června 2021 LIGHT OMAN 2021 - veletrh osvětlovací techniky
- 1 115. - 17. června 2021 TSS OMAN 2021 - obkladový materiál
- 1 15. - 17. června 2021 IDF OMAN 2021 - veletrh designu
- 1 13. - 15. září 2021 OMAN PETROLEUM & ENERGY SHOW 2021 - energetika a petrolejářství
- 1 4. - 6. října 2021 THE FOOD & HOSPITALITY OMAN - veletrh potravin, horeca a turistiky
- 1 4. - 6. října 2021 OMAN HEALTH EXHIBITION & CONFERENCE - zdravotnictví
- 1 24. - 26. října 2021 EDUTRAC OMAN - veletrh vyššího vzdělávání
- 1 25. - 27. října 2021 PROJECT OMAN - mezinárodní výstava stavebních technologií, infrastruktury a stavebních materiálů
- 1 14. - 16. prosince 2021 OMAN AGROFOOD - veletrh zemědělství a potravinářství
- 1 13. - 17. března 2022 OMAN SUSTAINABILITY WEEK - Ománský týden udržitelnosti je národní platforma, která si klade za cíl zdůraznit závazek Ománu k vedení udržitelnosti prostřednictvím inovativních strategií v souladu s cíli udržitelného rozvoje OSN (SDGs) a zapojit zúčastněné strany z národního rozvoje
- 1 14. - 16. března 2022 OMAN DESIGN & BUILD WEEK - Ománský týden designu a výstavby, je platformou pro propagaci architektů, konzultantů, techniků, dodavatelů, distributorů a manažerů nákupu z celého Ománu

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

ZÚ Rijád: Saad Bin Gharir Street, Al-Nuzha District, 11693 Rijád P.O.B. 94305 T+966 114 503 617-8, F+966 114 509 879 M+966 505 410 531, riyadh@embassy.mzv.cz, Konzulární úsek consulate_riyadh@mzv.cz, Ekonomický úsek commerce_riyadh@mzv.cz, www.mzv.cz/riyadh

CzechTrade UAE: Michal Nedělka T+971 4 263 7380, M+971 504 509 941, Dubai World Trade Center 7th Floor - Office No.21 P.O.Box 9759 Sheikh Zayed Road DUBAI United Arab Emirates, michal.nedelka@czechtrade.cz, www.czechtrade.ae

Zemědělský diplomat: Lukáš Zamrzla, T+971 502 309 663, M+420 602 768 207, Embassy of the Czech Republic, Marina Village, Villa A09, Breakwater Area, P.O.Box 27009, United Arab Emirates, lukas.zamrzla@mze.cz, lukas_zamrzla@mzv.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

mezinárodní předvolba pro volání z ČR do Ománu +968, po níž následuje místní volané číslo, linka konzulární pohotovosti pro české občany v tísni +966 505410531

nejdůležitější centrální čísla platná na celém území Ománu

- 1 112 - společná tísňová linka záchranného systému v Ománu nebo také
- 1 9999 - policie, záchranná služba a požárníci

další telefonní čísla:

- 1 hasiči: 290211
- 1 záchranná služba: 211555
- 1 dopravní nehody: 561447
- 1 hlášení dopravních přestupků: 24510228
- 1 asistenční služby motoristům: 24697800, AAA (Arabian Automobile Alliance = arabská automobilová asociace), non-stop
- 1 informace o pasech a vízech: 24569606
- 1 informace o leteckých spojích: 24519223
- 1 ztracená zavazadla při letecké přepravě: 24519504
- 1 předpověď počasí: 24519113
- 1 kurzy cizích měn: 1106

policie:

- 1 Maskat 24560099 (pro celou oblast hlavního města)
- 1 letiště Maskat 24510099
- 1 Khasab 26830199
- 1 Nizwa 25425099
- 1 Ruwi 24701099
- 1 Salalah 23290099

- 1 Seeb 24420099
- 1 Sohar 26840099
- 1 Sur 25540099

zdravotnická pohotovost:

- 1 603988
- 1 563625

ambulance:

- 1 Al Buraimi Hospital 25652319
- 1 Al Nahda Hospital 24837800
- 1 Armed Forces Hospital 24331997
- 1 Khoula Hospital 24563625
- 1 Nizwa Hospital 25449361
- 1 Royal Hospital 24590491
- 1 Sohar Hospital 26840399
- 1 Sultan Qaboos Hospital (Salalah) 23211151

zubní ambulance:

- 1 Al Massarat 24566435
- 1 Al Muthana Physiotherapy Centre 24484046
- 1 Al Shatti Hospital 24604263
- 1 Gulf Medical Centre 24564639
- 1 Hatat House Polyclinic 24563641
- 1 Harub Dental Clinic 24563814
- 1 Lama Polyclinic 693055
- 1 Medident 600668
- 1 Qurum Medical Centre 562198
- 1 Mahfudh Dental Clinic 441819

poruchy elektřiny:

- 1 24714300 (Muscat, Mutrah)
- 1 24701821 (Ruwi)
- 1 23290211 (Salalah)

poruchy dodávek vody:

- 1 24795775 (Muscat, Mutrah)
- 1 24702732 (Ruwi)
- 1 23290222 (Salalah)

telefonní spojení:

- 1 informace o mezinárodních telefonních číslech 1327
- 1 mezinárodní telefonní ústředna (operátoři) 1305
- 1 informace o vnitrostátních telefonních číslech 198

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Kontakty na ministerstva:

- 1 <https://www.maf.gov.om/> Ministerstvo zemědělství a rybolovu
- 1 <https://www.mara.gov.om/> Ministerstvo náboženských záležitostí
- 1 <https://www.moci.gov.om/> Ministerstvo obchodu a průmyslu
- 1 <https://www.mtc.gov.om/> Ministerstvo dopravy, komunikací a IT
- 1 <https://www.mod.gov.om/> Ministerstvo obrany
- 1 <https://mof.gov.om/> Ministerstvo financí
- 1 <https://fm.gov.om/> Ministerstvo zahraničních věcí
- 1 <https://www.moh.gov.om/> Ministerstvo zdravotnictví

- 1 <https://www.moheri.gov.om/> Ministerstvo vysokého školství
- 1 <https://www.omaninfo.om/> Ministerstvo informací
- 1 <https://www.moi.gov.om/> Ministerstvo vnitra, <https://www.rop.gov.om/> Královská ománská policie
- 1 <https://www.mjla.gov.om/> Ministerstvo spravedlnosti
- 1 <https://www.scp.gov.om/> Ministerstvo národního hospodářství
- 1 <https://www.mhc.gov.om/> Ministerstvo národního dědictví a kultury
- 1 <https://www.mrmwr.gov.om/> Ministerstvo municipalit a vodních zdrojů
- 1 <https://www.mosd.gov.om/> Ministerstvo sociálních věcí a práce
- 1 <https://eservices.housing.gov.om/> Ministerstvo bydlení a územního rozvoje

Statistické přehledy:

- 1 <https://data.gov.om/> - Národní centrum pro statistiku a informace
- 1 <https://cbo.gov.om/> - Centrální banka
- 1 <https://www.ncsi.gov.om/> - Národní statistický úřad

Významné instituce pro business:

- 1 <https://chamberoman.om/> - Obchodní komora
- 1 <https://ocec.om/> - výstaviště v Maskatu
- 1 <http://www.omanexpo.com/> - veletrhy v Ománu
- 1 <https://www.customs.gov.om/> - celní správa
- 1 <https://www.customs.gov.om/esw/jsf/secure/esw/common/Login.xhtml> - celní portál
- 1 <https://tms.taxoman.gov.om/> - daňová správa
- 1 <https://tms.taxoman.gov.om/portal/web/taxportal/home> - daňový portál
- 1 <https://www.oman.om/> - služby e-governmentu
- 1 <https://etendering.tenderboard.gov.om/> - veřejná výběrová řízení
- 1 <https://business.gov.om/wps/portal/> - portál pro investory, vládní iniciativa INVEST EASY
- 1 <https://opaz.gov.om/> - Úřad pro ekonomické zóny
- 1 <https://www.sharakah.om/> - Úřad pro podporu malých a středních podniků a živnostníků
- 1 <https://www.madayn.om/EN/> - Agentura pro průmyslové investice
- 1 <https://ithraa.om/> - Agentura na podporu investic
- 1 <https://chamberoman.om/economic-information/occi-directory/trade-directory/> - obchodní společnosti
- 1 <https://chamberoman.om/economic-information/occi-directory/industrial-directory/> - průmyslové podniky

Vstup, víza a turistické informace

- 1 <https://evisa.rop.gov.om/> - vízové informace
- 1 <https://www.omanairports.co.om/en> - letiště
- 1 <https://experienceoman.om/> - turistické informace

Tisk:

- 1 www.timesofoman.com - ománský deník Times of Oman
- 1 www.omanobserver.com - ománský deník Oman Daily Observer
- 1 www.meed.com - ekonomický týdeník pro Blízký východ